

TRONDHEIM KOMMUNE

UGLA BARNEHAGER

Årsplan 2021-2023

VELKOMMEN TIL UGLA BARNEHAGER

Litt om oss...

Ugla barnehager er en enhet som består av to barnehager. Kystadåsen barnehage som ligger på Ugla og Myra barnehage som ligger i nærheten av Kyvannet.

Begge husene er basebarnehager hvor barna har felles leke og oppholdsareal. Deler av dagen vil barna være inndelt i faste grupper med faste voksne. På morgen og ettermiddag er gruppene felles. Gjennom denne organiseringen ønsker vi å tenke helhetlig, slik at barna skal oppleve trygghet til flere voksne, barna kan gå på tvers av grupper og etablere vennskap på tvers av grupper. Vi ønsker også at barn og foreldre skal oppleve at alle voksne på basen har ansvar for og kjenner barna. Dette vil blant annet gjøre det mindre sårbart ved eventuelt fravær.

Barnehagen har gode tradisjoner og god kunnskap om grønt flagg, estetiske fagområder, læringsmiljø og relasjonsarbeid, og for oss har leken en fremtredende rolle. Det er gjennom lek barnet lærer og aktivitetene i barnehagen skal derfor være preget av nysgjerrighet, utforskning, undring og barns medvirkning. Ledelsen i enheten består av enhetsleder, avdelingsleder og konsulent. Enhetsleder og avdelingsleder har kontor plass på

begge hus.

Enheten har utarbeidet et eget hefte "Velkommen til Ugla barnehager", hvor dere finner praktisk informasjon om barnehagens organisering og aktiviteter.

Barnehagens årsplan

Årsplanen viser hvordan barnehagen vil arbeide for å omsette rammeplanens formål og innhold og barnehageeierens lokale tilpasninger til pedagogisk praksis. Årsplanen er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk fellesskap. Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen. Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringssynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Denne årsplanen har en varighet på to år.

RAMMEPLANEN SIER AT BARNEHAGEN SKAL BRUKE NATUREN SOM ARENA FOR LÆR, UNDERVISNING, UTFORSKING OG LÆRING.

VÅRSTEMNING I SKOGEN VÅR!
MYE Å UTFORSKE, OG UNDERVISNING.
«SE, EKORNET HAR SPIST AV KONGLA!»
«KANSKJE FUGLEN ER INNI HUSET??»
VI BLE OGSÅ OPPTATT AV SKYGGENE VÅRE:
«MIN SKYGGE HOPPE»
«MIN E SKUMMEL»

Barnehagens verdisynd

På Uglå barnehager er vi "tett på" barn, foreldre og kolleger. Vi møter alle med respekt og likeverd og er opptatt av å skape gode relasjonjer på alle nivå. I vårt arbeid skal vi alltid tenke barnets beste. Barna skal oppleve barnehagetiden som en god epoke i livet, hvor trygghet, anerkjennelse, fellesskap og nære relasjonjer er grunnleggende for en positiv utvikling. Vi er engasjerte og sensitive voksne som ønsker at barna skal medvirke i hverdagen sin ut fra sine forutsetninger og behov. Vi er opptatt av at barna skal møte gode miljø, både ute og inne, som stimulerer til medvirkning, undring, lek og læring. Barnas kreativitet skal blomstre både inne og ute, og humor er en viktig del av hverdagen hos oss.

«Det vi sier hører barna, det vi gjør etterlikner barna – la oss sammen være gode eksempler for barna våre i vår hverdag enten det er i barnehagen eller hjemme»

Våre grunnleggende verdier:

- Barn og voksne er likeverdige.
- Alle barn sees som kompetente med stor evne til utvikling og læring.
- Hvert enkelt barn er unikt og må møtes på sitt nivå.
- Anerkjennelse preger holdninger og væremåte hos personalet; lytte, ha blick-kontakt, tolerere, bekrefte og forstå det barna sier og gjør.
- Alle barn skal møtes med innlevelse, forståelse, omtanke og omsorg.
- Samarbeid er preget av åpenhet og respekt for hverandres ulikheter. Inkludering skal prege barnehagen, både blant barn og voksne.

GRØNT FLAGG PÅ SMÅBARN

Grønt flagg: de eldste barna var med på å så sette poteter i vår(kjøkkenhage) Nå fikk de være med på videre prosesser;grave i jorda, plukke og vaske potetene. Barna fikk erfaring med potetrykk og å spise stekte poteter.

Rammeplan for barnehagen: "barna skal få kjennskap til naturen og bærekraftig utvikling, lærer av naturen og utvikler respekt for begynnende forståelse for hvordan de kan ta vare på naturen."

Barnehagens formål og innhold

Omsorg

I følge formålsparagrafen skal barnehagen i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barn er avhengige av trygge, gode voksne som anerkjenner barnet, og gir det opplevelse av mestring. Som voksne i barnehagen har vi ansvar for å skape denne trygge relasjonen. Barna skal bli møtt av voksne som viser de tillit, innlevelse, respekt og forståelse. I barnehagen skal alle bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. God tilknytning og god fysisk og psykisk omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Område:	Mål:	Tiltak:
Omsorg	<ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve en trygg barnehagehverdag • Alle barn skal bli sett, hørt og forstått • Alle barn skal oppleve seg verdifulle av voksne og barn	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er imøtekommende overfor barna • Vi bruker anerkjennende væremåte med barna (lytte, ha blikkontakt, bekrefte og forstå det barna sier og gjør) • Vi sikrer at barn får en god tilknytning til voksne og barn ved å ha en kontaktperson ved tilvenning i barnehagen. • Vi er aktive i hverdags situasjoner og lek • Vi er trygge voksne som setter grenser med respekt og omsorg • Vi legger til rette for lek og aktiviteter i mindre grupper

BARNEHAGEN SKAL BIDRA TIL AT ALLE KAN FÅ LEKE MED ANDRE, OPPLÈVE VENNSKAP OG LÆRE Å BEHOLDE VENNER (RP2017).

FORELDRETIPS OM VENNSKAP FRA FORELDREMØTET:

1. SNAKK HYGGELIG HJEMME OM ANDRE BARN OG VOKSNE
2. LEK PÅ KRYSS OG TVERS
3. SØRG FOR AT ALLE BLIR INVITERT
4. HJELP BARN Å VÆRE MODIGE
5. VÆR ÅPEN POSITIV & LYTTENDE (REDD BARN)

Barns psykososiale miljø og oppvekststrategi i Trondheim kommune

Barn har krav på et godt oppvekst- og læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring. Barns trivsel i barnehagen er voksnes ansvar, og Uglå barnehager skal være en trygg arena med nulltoleranse for mobbing og andre krenkelser, både for barn og voksne. Vi har utarbeidet egen handlingsplan for barns psykososiale miljø, og planen beskriver hvordan vi som voksne kan støtte barnas sosiale utvikling og arbeide for å skape et godt psykososialt miljø som forebygger krenkelser og mobbing.

Oppvekst-strategien "Stein saks papir" i Trondheim kommune gir en tydelig faglig retning på flere områder. Blikket skal flyttes fra individ til fellesskap der barn og unge, deres familier, nettverk og lokalmiljø er viktige faktorer for å styrke barnet. Det er alles ansvar å bidra til dette, og gjensidig ansvar og god samhandling mellom barnehage/skole, foreldre og lokalmiljø er en viktig forutsetning i dette arbeidet.

Lek og vennskap

Leken har en sentral plass i hverdagen vår. Barna utvikler seg på alle områder gjennom lek, og leken legger grunnlag for sosiale ferdigheter og vennskap, språkutvikling og læring. For barna har leken en egenverdi, og den er en viktig kilde til glede, humor, og trivsel i barnehagen.

Barnehagen jobber kontinuerlig med å støtte og fremme enkeltbarns og barnegruppens sosiale ferdigheter. Vi ønsker at alle barn skal oppleve å ha minst en venn, og ikke minst lære hvordan man er en god venn mot andre. Vennskap bidrar til en følelse av deltakelse og fellesskap som igjen bidrar til en positiv selvfølelse. Å tilhøre en gruppe gir barna trygghet og sosial tilknytning. Å etablere vennskap og opprettholde dem er en viktig faktor i sosialiseringprosessen og en forebyggende faktor mot uheldig og negativ utvikling.

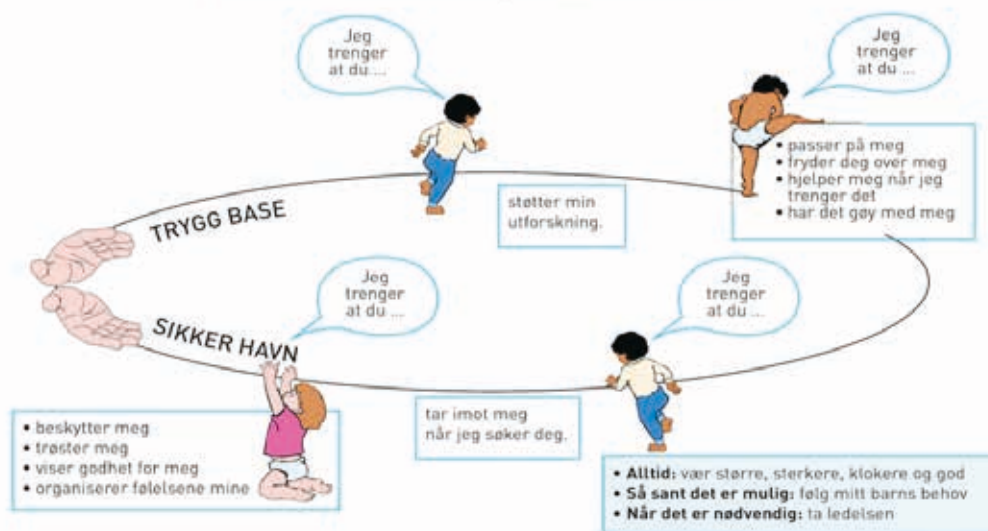
Område:	Mål:	Tiltak:
Sosial kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve vennskap • Alle barn skal utvikle et godt selvbilde • Barna skal utvikle empati • Barna skal lære å respektere at vi er forskjellige • Barna skal lære å samarbeide med andre 	<ul style="list-style-type: none"> • Barna må møte empatiske voksne. • Voksne må være gode rollemodeller. • Vi vil lære barna å inkludere hverandre i leken gjennom rollespill, bøker og dramatisering • Vi ser, hører og forstår barna • Vi setter ord på barnas følelser • Vi vil fremheve alle barna i barnegruppen på en positiv måte, uavhengig av barnas prestasjoner og nivå • Vi viser barna at vi liker å være sammen med dem • Være obs på at positive tilbakemeldinger til barna ikke skal handle om å være «flink», men å være verdifull
Lek	<ul style="list-style-type: none"> • Ha gode og inspirerende lekemiljø i barnehagen • Arbeide for et inkluderende lekemiljø • Barna skal oppleve glede ved å samhandle med andre, og lære lekereglene • Barna skal få utvikle seg og lære gjennom lek 	<ul style="list-style-type: none"> • Organisere rom og tid for leken • Aktive voksne som har fokus på barna i leken • Legge til rette for lek i små grupper • Tilby varierende lekemateriell Vi observerer og støtter hvert enkelt barn i leken • Vi passer på at barna opplever mestring i leken • Vi jobber bevisst for å utvikle empati hos barna • Vi hjelper barn inn i lek med andre barn

På Ugla barnehager skal alle de voksne kjenne TRYGGHETSSIRKELEN og bruke denne aktivt i samspill med barna. Man skal være til stede for barna både fysisk og mentalt og lære seg å kjenne og tolke hvert enkelt barn sine signaler. De voksne skal fungere som ladestasjoner for barna. De skal opptre på en autoritativ måte - varme, støttende og tydelige. På denne måten oppnås trygg tilknytning og barna får hjelp til å regulere følelser og adferd.

Trygghetssirkelen

Foreldre med fokus på barnets behov

© 2000 Cooper, Hoffman, Marvin, & Powell

Danning

Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier og holdninger. Gjennom samspill, dialog, lek og utforsking skal barnehagen bidra til at barn utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse. For å legge til rette for gode dannelsprosesser i barnehagen hos oss, er vi opptatt av at samspillet mellom både barn og voksne er preget av respekt og åpenhet. Dannelsprosessen henger nøye sammen med barnas læring og utvikling. De voksne både leder og veileder, og gir barna hjelp til å oppfatte hvilke rammer som er akseptable i samvær med andre.

Læring og mestring

Vi tenker at læring skjer i samspill med andre andre og ved å få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger. Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barn er nysgjerrige og lærer med hele seg – gjennom bruk av kroppen, sansene, bevegelse og lek. Trygge rammer og gode relasjoner til voksne er en grunnleggende forutsetning for læring. Barnehagedagen er full av læringssituasjoner og hverdagssituasjoner og lek er minst like viktige for barnets utvikling som planlagte/voksenstyrte aktiviteter.

Område:	Mål:	Tiltak:
Læring	<ul style="list-style-type: none"> • Barna skal oppleve mestring • Barna må lære på sine premisser og gjennom egne interesser • Skape et godt læringsmiljø • Inspirere til nysgjerrighet og utforskertrang hos barna • Barna skal ha mulighet for å lære i samvær og samhandling med andre barn og voksne	<ul style="list-style-type: none"> • Vi er støttende, tålmodige og motiverende med barna • Barna må få tid til å utforske sine interesser • Vi er nysgjerrige og undrer oss sammen med barna • Vi byr på oss selv og tar barnas interesser på alvor • Legger til rette for lek og aktiviteter i mindre grupper • God organisering – tid til at barna får prøve selv • Vi må se hvert enkelt barns behov

BAMSESYKEHUS

BAMSESYKEHUS ER ALLTID POPULÆRT BLANT BARNNA!
DET ER STAS Å PÅ HA MED BAMSEN SIN I BARNEBAGEN.
DET OPPSTÅR OGSÅ GODROLLELEK OG GODE SAMSPILL I
BARNEGRUPPEN. I TILLEGG FÅR BARNNA VIKTIG
KUNNSKAP OM:

- HVA GJØR MAN NÅR NOEN HAR VOND I FOTEN?
- HVORDAN VESER VI OMSØDGET?
- HVORDAN TAR VI GODT VAKE PÅ HVERANDRE?
- OG HVA GJØR MAN PÅ ET SYKEHUS?

"GJENNOM ARBEID MED FAGOMRÅDET SKAL BARNNA FÅ
MULLIGHET TIL Å SANSE, OPPLEVE, LEKE, LÆRE OG SKAPE MED
KRØPPEN SOM UTGANGSPUNKT".
(10/2013)

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Livsmestring i barnehagen handler om å bidra til at barna utvikler et positivt selvbilde gjennom mestringsopplevelser. Barnehagen skal støtte barna i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. De gode erfaringene barn gjør i møte med andre barn og voksen vil bidra til at robusthet, trygghet og motstandsdyktighet vil øke.

Livsmestring handler også om fysisk aktivitet, bevegelsesglede og matvaner. Barn som har behov for ro, hvile og avslapning gis mulighet til det i løpet av barnehagedagen. Måltidene i barnehagen skal bidra til at barna utvikler sunne matvaner og barnehagen skal tilrettelegge for at barna får nok og variert fysisk aktivitet

Språk i barnehagen - mye mer enn prat

Språk og kommunikasjon påvirker alle sider ved barnets utvikling. I barnehagen møter barna noen å kommunisere med, de deltar i et sosialt samspill og de får felles opplevelser de kan snakke om. Kommunikasjonen kan være både verbal og non-verbal avhengig av barnas alder, men den vil like fullt være uttrykk for meninger, holdninger, kunnskap og følelser. Barnehagen er derfor et godt utgangspunkt for å tilby alle barn et godt språkmiljø og bidra til utviklingen av positive språkholdninger. Barnas språklige ferdigheter har også stor betydning i relasjon mellom barn og i barns etablering av vennskap. Å støtte tilegnelse av språk er derfor barnehagens kjerneoppgave, og kompetanse og bevisstgjøring blant personalet er viktig. Vi har et godt samarbeid med biblioteket og bruker brøker som utgangspunkt for samtale. Vi skal i de neste to årene ha ekstra fokus på språk og kommunikasjon.

Bærekraftig utvikling og grønt flagg

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Bærekraftig utvikling handler om å gjøre verden til et bedre sted for alle mennesker i dag, uten å ødelegge for de som kommer senere. I det inngår sosiale og relasjonelle forhold, økonomiske forhold og klima og miljøforhold. Barnehagen skal fremme verdier, holdninger og legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen. Vi ønsker å gi barna gode naturopplevelser hvor de får mulighet til å utvikle en glede over å ferdes i naturen og en forståelse for naturens verdi. Vi ønsker at barna skal bli nysgjerrige og utforskende på naturvitenskapelige fenomener, samt få erfaring med bruk av teknologi og ulike redskaper. Vi ønsker at barna skal få en gryende forståelse av bærekraftig utvikling og vi tror at barn som er ute i naturen, vil ta ansvar for naturen i sitt nærområde senere og ønsker å ta vare på jorda vi lever på.

En viktig del av miljøarbeidet er også gjenbruk. Barna kan inspireres til å bruke gjenbruksmateriale på en kreativ måte ved å lage noe nytt av noe gammelt.

Begge våre barnehager er blitt tildelt Grønt flagg for sitt miljøarbeid. Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning som henvender seg til barnehager. Vi har arbeidet med ulike miljøtema som f.eks kildesortering, kjøkkenhage, kompostering. I de to neste årene vil vi ha fokus på reduksjon av plastavfall, og håper at vi sammen med dere foreldre kan gjøre en felles innsats for dette.

Barns medvirkning

Barn er kompetente, sosiale aktører som bidrar til egen og andres læring. Barn kan og vil, og skal få virke med i egen hverdag. Barn skal få gi uttrykk for hva de liker å holde på med, de skal erfare at deres stemme har en virkning i fellesskapet og at andre kan lytte og ta hensyn til deres synspunkt. For at barn skal oppleve medvirkning kreves det at de skal bli sett, at de får indirekte innflytelse gjennom at de voksne forstår barnets intensjoner, ønsker og behov, og legger til rette for dette der det er mulig. Både enkeltvis og i grupper får barna muligheten til å påvirke innholdet i sin egen barnehagehverdag.

Barns medvirkning har også sammenheng med hvordan det fysiske miljøet ute og inne er tilrettelagt. Hvor tilgjengelig materiell, utstyr og inventar er vil være avgjørende for hvilke muligheter barna har til å finne meningsfulle aktiviteter og mestre ting selv.

Område:	Mål:	Tiltak:
Barns medvirkning	<ul style="list-style-type: none"> • Alle barn skal oppleve å bli sett, hørt og forstått • Alle barn skal bli møtt med respekt • Alle barn skal bli tatt på alvor • Alle barn skal oppleve å ha innflytelse på egen hverdag	<ul style="list-style-type: none"> • Vi bruker anerkjennende væremåte med barna (lytte, ha blikkontakt, tolerere, bekrefte og forstå det barna sier og gjør) • Barna får være med og planlegge aktiviteter • Vi tar utgangspunkt i det barna viser interesse for og lager prosjekter ut fra det • Barna blir forberedt på det som skal skje • Barna blir motivert til å ta egne valg • Vi bruker positiv grensesetting med begrunnelse og tålmodighet

Overganger

Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen tilpasser rutiner og organiserer tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn. Vi vil også gjennom hele dagen legge til rette for trygge og forutsigbare overganger innad i barnehagen.

Barnehagen deltar i et folkehelse-prosjekt "Liten og ny i barnehagen". Dette prosjektet har fokus på små barns oppstart og tilvenning til barnehagen. Det å begynne i barnehagen er en stor overgang for små barn, og de trenger at foreldre og ansatte i barnehagen samarbeider om å gjøre denne overgangen god og trygg. Vi har derfor en foreldreaktiv tilvenning, hvor foreldre er sammen med barnet sitt de 5 første dagene på barnehagen.

Det siste året før barna begynner på skolen har vi egen **Ugle-klubb**, og vi ønsker at barnas "ryggsekk" skal være fylt med nyttige erfaringer, ferdigheter og kunnskap slik at de er godt rustet for skolestart og for framtida.

Pakkeliste:

- positivt selvbilde og selvhverdelse. Barn skal være trygge på seg selv og tro på egne evner.
- selvstendighet, både i forhold til daglige rutiner og å stå for egne valg og meninger.
- sosial kompetanse - hvordan ta vare på andre, dele, vente på tur, og hvordan man kan bli venner igjen etter at man har vært uenig.

Vi ønsker å sikre en god overgang fra barnehage til skole, og følger kommunens overordnede plan "Fra barnehage til skole og SFO".

["Fra barnehage til skole og SFO"](#)

Samarbeid

Personalsamarbeid

Personalet er barnehagens viktigste ressurs. Vi har stort fokus på arbeidsmiljøet og vektlegger samarbeid, ansvarliggjøring og faglig utvikling. Ansatte som trives sammen vil påvirke miljøet på hver enkelt base og i barnehagen som helhet. På Myra og Kystadåsen bhg arbeider en flott gruppe mennesker med ulike alder, utdanning og kompetanse, og dette er med på å gi et mangfold av kunnskap og engasjement. Husene samarbeider også godt på tvers og har flere felles treffpunkt for erfarings- og kompetansedeling.

Samarbeidspartnere

Våre viktigste samarbeidspartnere er dere foreldre, hvor barnets beste er vårt felles mål. For små barn vil hjem og barnehage sammen utgjøre helheten i barnas liv. Foreldre og barnehage har derfor et felles ansvar for barns trivsel og utvikling. Det daglige samarbeidet mellom hjem og barnehage må bygge på gjensidig åpenhet og tillit. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå, gjennom foreldrerådet og Brukerråd.

Vi samarbeider også med skole, helsestasjoner, barne- og familietjenesten, fysioterapi - , ergoterapi - og logopedtjenesten. Dette samarbeidet er viktig for å ivareta barns gode utviklingsmuligheter, samt sikre at alle barn med særskilt behov skal få det.

Progresjon

Vi ønsker å skape en naturlig progresjon i innholdet i barnehagen og legger til rette for opplevelser, lek og læring ut fra modning, alder og barns medvirkning. Vi legger repetisjons-prinsippet til grunn for arbeidet vårt, og bygger videre på det som allerede er kjent. Ved å bygge på tidligere erfaringer og kunnskap ønsker vi at barna skal oppleve mestring, god selvfølelse og gleden ved å utvikle seg. Vi ønsker at hver dag i barnehagen skal gi barna nye muligheter til å oppleve at de mestrer. Alle barn kan, hvis de får bygge på det de mestrer hver for seg.

Personalet i barnehagen har ansvar for å sikre progresjon og utvikling for alle barna gjennom systematisk vurderingsarbeid.

Planlegging og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges, dokumenteres og vurderes. Planleggingen av virksomhet baseres på observasjon, dokumentasjon, refleksjon, systematisk vurdering og samtaler med barn og foreldre, og gjøres med utgangspunkt i kunnskap om barns trivsel og utvikling. Gjennomføringen av planene må være så fleksibel at det er rom for spontanitet og barns medvirkning. Gjennom hele barnehageåret dokumenterer vi arbeidet vi gjør gjennom planer, referater og dokumentasjon. Dokumentasjonsarbeidet skal både inneholde informasjon til foreldrene og være et verktøy for de ansatte i det daglige arbeidet og planlegging i barnehagen. Dokumentasjonen synliggjør hvordan vi jobber for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen, og vi er bevisste barnas personvern.

Vurdering av arbeidet i barnehagen er en forutsetning for videreutvikling og gjøres jevnlig. Måloppnåelse i forhold til rammeplanens føringer, mål i enhetsavtalen i Trondheim kommune, basevise planer, barnehagens rutiner, det enkelte barns utvikling og individuelle behov, barnegruppen som helhet, de voksnes rolle, og foreldresamarbeidet er gjenstand for vurderingsarbeidet vårt.

De syv fagområdene

Barnas lek danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barnas interesse for fagområdene skal stimuleres, og barnehagen skal bidra til å etablere et lærende fellesskap som verdsetter ulike uttrykk og meninger. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter. Hvordan vi jobber innenfor de ulike fagområdene dokumenteres nærmere i basene sine tilbakeblikk som sendes dere jevnlig på Meldeboka.

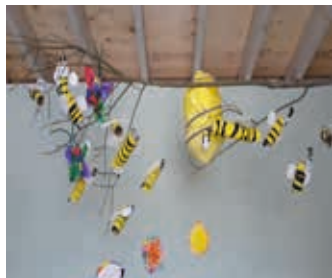
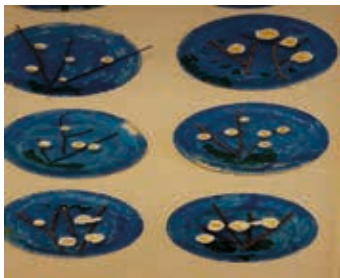

Kropp, bevegelse og helse

Gjennom kroppslig aktivitet lærer barn verden og seg selv å kjenne, og vi skal legge til rette for at alle barn skal oppleve bevegelsesglede, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse. Ved sanseintrykk og bevegelse skaffer barn seg erfaringer, ferdigheter og kunnskaper på mange områder, og de skal oppleve motivasjon og mestring ut fra egne forutsetninger. Barns kontakt med andre barn starter ofte med kroppslige signaler og aktiviteter. Dette har betydning for utvikling av sosial kompetanse. Godt kosthold og god veksling mellom aktivitet og hvile er av betydning for å utvikle en sunn kropp. Barnehagen skal bidra til at barna blir kjent med kroppen sin og utvikler bevissthet om egne og andres grenser.

Slik gjør vi det: Vi er mye ute hver dag. Vi har turdager og utedager for gruppene. Vi serverer frukt/grønnsaker hver dag. Vi serverer varm lunsj en gang i uka. Vi legger til rette for at barna kan ta med og bruke ski og skøyter. Vi legger til rette for hvile og avslapning i løpet av dagen for barn som har behov for det.

Kunst, kultur og kreativitet

Barna må få oppleve kunst og kultur, og selv få uttrykke seg estetisk. Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Å være sammen om kulturelle opplevelser og å gjøre eller skape noe felles, bidrar til samhørighet. Barn skaper sin egen kultur ut fra egne opplevelser. Gjennom erfaring med kunst og kultur får barnet et mangfold av muligheter for sansing, opplevelse, eksperimentering, skapende virksomhet, tenkning og kommunikasjon. Fagområdet omhandler mange uttrykksformer, for eksempel musikk, dans, drama, billedkunst for å nevne noe.

Slik gjør vi det: Vi bruker musikk, bevegelser, forming og drama. Vi deltar på det som foregår i nærmiljøet. Vi får besøk av kultursekken og besøker bibliotek og ulike kulturelle tilbud for barn i byen.

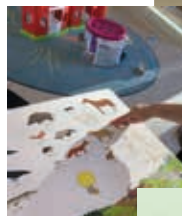
Barnas kreativitet blomster inne og ute, hvor prosessen er viktigere enn det ferdige produktet.

Kommunikasjon, språk og tekst

All samhandling er kommunikasjon. Både den non-verbale og den verbale kommunikasjon er viktige for å utvikle et godt språk. Å få varierte og rike erfaringer er avgjørende for å forstå begreper. Gjennom språket lærer barna å forstå verden, og de får en økt innsikt i seg selv. Språket gir identitet og tilhørighet. Kommunikasjon er avgjørende for intellektuell, sosial og emosjonell utvikling. Personalet er språkbilder for barna og må derfor være seg sitt ansvar bevisst som gode språkmodeller.

Slik gjør vi det:

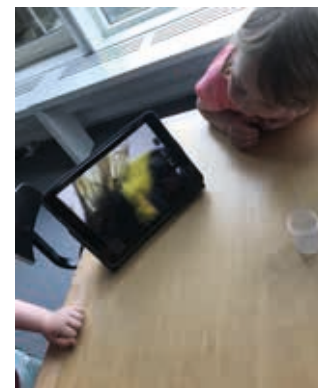
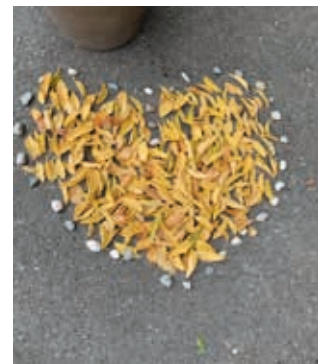
Vi lytter til det barna sier. Vi gir positiv respons. Vi legger til rette for at barna skal føle glede ved å snakke og trygghet til å bruke ulike språkformer i hverdagen. Vi leser bøker, pekebøker og bildebøker. Vi forteller eventyr. Vi synger og bruker rim og regler. Vi har språkgrupper. Vi bruker hverdagsaktivitetene bevisst til kommunikasjon og kontakt med barna.

Natur, miljø og teknikk

Fagområdet skal bidra til at barn blir kjent med og får forståelse for planter og dyr, natur, årstider og vær. Barnet skal få en begynnende forståelse for betydningen av en bærekraftig utvikling – kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen. Vi ønsker å gi barna tid og anledning til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på problemstillinger, og til å delta i samtaler om det de har erfart og opplevd

Slik gjør vi det: Vi er ute i all slags vær. Vi eksperimenterer, oppdager og bruker naturen som læringsarena, både i barnehagen, ute i skogen og nede på stranda. Vi følger årstidene og ser hvordan ting forandrer rundt oss. Vi sorterer søppel. Vi bruker ulike tekniske hjelpemidler til utforskning og læring.

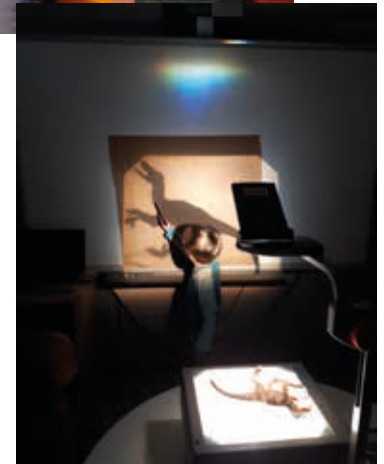

Antall, rom og form

Barn er tidlig opptatt av tall og telling, de utforsker rom og form, de argumenterer og er på jakt etter sammenhenger. Gjennom lek, eksperimentering og hverdagsaktiviteter utvikler barna sin matematiske kompetanse. Barna utforsker disse begrepene i leken, og leken utvider forståelsen. I arbeidet med antall, rom og form får barna erfaringer med klassifisering, ordning, sortering og sammenligning. Børnehagen skal legge til rette for at barna har tilgang til og tar i bruk ulikt materiell som spill, tellemateriell, klosser, teknologi osv.

Arbeidet med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning.

Slik gjør vi det: Vi teller, forteller eventyr og regler. Vi spiller spill. Vi bruker bevisst matematiske begreper og aktiviteter som omfatter matematikk. Barna bruker nettbrett sammen med personalet.

Nærmiljø og samfunn

Børnehagen skal bidra til at barna møter verden utenfor familien med tillit og nysgjerrighet. Den skal legge vekt på å styrke kunnskap om og tilknytning til lokalsamfunnet, natur, kunst og kultur, arbeidsliv, tradisjoner og levesett. Gjennom barns erfaring med medvirkning i barnehagen, får de den første kjennskap til demokratiske prinsipper. Slik utvikles tillit til egen deltakelse i og påvirkning av fellesskapet. Barnehagen skal utvikle forståelse for ulike levesett og tradisjoner. Det innebærer blant annet at vi blir kjent med samene som er Norges urbefolkning, får kjennskap til samiske fortellinger, søgn og andre deler av samisk kultur og hverdagsliv.

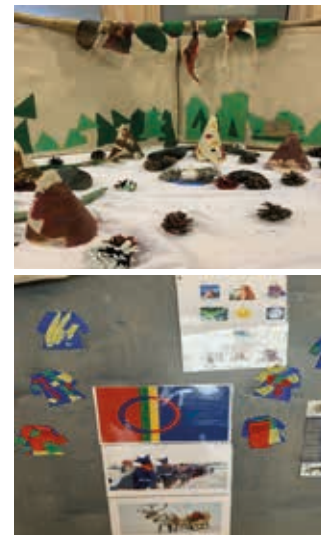

Slik gjør vi det: Vi undrer oss sammen med barna over hva som skjer og hva vi ser i rundt oss. Vi lærer forskjell på hva som er rett og galt. Vi jobber hver dag med sosial kompetanse. Vi markerer og formidler kristne høytider. Vi markerer og formidler religiøse og kulturelle tradisjoner som er representert i barnehagen.

Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden om mennesker på og preger verdier og holdninger. Religion og livssyn legger grunnlaget for etiske normer. Barnehagen skal reflektere og respektere det mangfoldet som er representert i barnegruppen, samtidig som den skal ta med seg verdier og tradisjoner i den kristne kulturarven. Barnehagen skal gi rom for undring og samtaler og møte barns spørsmål med respekt.

Slik gjør vi det: Vi bruker aktivt nærmiljøet vårt. Vi markerer Samefolkets dag den 6. februar. Vi er tett på barna, griper tak i barnas nysgjerrighet og undrer oss sammen med de.

ÅRET RUNDT PÅ UGLA BARNEHAGE

TRYGGHET OG TILKNYTNING

Trygghet og tilknytning til nære voksenpersoner er viktig for barns trivsel og utvikling. Vi som voksne i barnehagen er ansvarlige for å skape denne relasjonen. Vi ønsker å være "tett på" for å gi barna en trygg og god tilknytning ved oppstart i barnehagen. Tryggheten og gleden gir stort rom for utforskende lek, utvikling og vennskap.

august og september

- fokus på å bli kjent med gruppa si
- oppstartssamtaler med nye foreldre
- foreldremøte
- foreldrekafe i barnas grupper

VENNSKAP OG SOSIAL KOMPETANSE

I et lekefellesskap legges grunnlag for barns vennskap med hverandre. Å få delta i lek og få venner er grunnlaget for barns trivsel og meningskaping i barnehagen. I samhandling med hverandre legges grunnlaget for læring og sosial kompetanse.

oktober og november

- markering av FN dagen
- vi følger naturen som går i dvale.
- planleggingsdager
- sikkerhetsuke
- foreldresamtaler

ADVENT

desember

vi lager egen plan for advent hvor vi har fokus på å dele gleder

- juleverksted
- adventssamling hver morgen
- baking
- Sverresborg museum for storbarns gruppene
- luciatog
- julegrantenning
- vi slår sammen barnehagene i mellomjula og har åpent ett hus.

VINTERGLEDE

Aktiv bruk av uteområdet og nærmiljøet om vinteren gir barna mange muligheter og erfaringer.

Aktivitetene er lekbaserte, barnas glede og trivsel rundt de vinterlige aktivitetene vektlegges, og vi tilrettelegger for mestring ut fra barns kompetanse og utviklingsnivå.

januar, februar, mars

- mestring, glede, lek på ski, skøyter og aking
- planleggingsdag
- sikkerhetsuke
- markering av samefolkets dag
- vi studerer vinter, og hva som særpreger denne årstiden.

VÅREN ER LIKE OM HJØRNET...

Med utgangspunkt i barns nysgjerrighet, interesser og forutsetninger ønsker vi å stimulere barna til å oppleve med alle sansene, iaktta og undre seg over alle fenomener i naturen. Det er viktig at barna får direkte erfaringer og opplevelser med virkeligheten i naturen, og gjennom samspill og samhandling med barn og voksne vil det ha stor betydning for barnas begrepsutvikling.

april og mai

- vi slår sammen barnehagene i påska og har åpent ett hus.
- Rusken-aksjon
- vi planter og sår - forberedelser til kjøkkenhagen.
- Grunnlovsmarkering
- foreldresamtaler
- overgangssamtaler barnehage - skole
- sykkelglede
- forberedelser overgang småbarn - storbarn

SOMMER-BARNEHAGER

juni og juli

- sommerleir - vi flytter barnehagen utenfor området for storbarnsbasene og har lavvoleir.
- planleggingsdag
- avslutninger
- sommerfest for barn og foreldre
- fellesferie, barnehagen er stengt i 2 uker

VI GRAVER NED DIVERSE SØPPEL... HVA HAR SKJEDD NÅR VI GRAVER DET OPP NESTE VÅR???

GRØNT FLAGG OG ARBEID MED BÆREKRAFTIG UTVIKLING

VI ER GJESTER I NATUREN OG RYDDER ETTER OSS. .... OG ANDRE.

